

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoCsp/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216205519
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8216205519.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobkyne: U. B., K.. XX.XX.XXXX, O. E. XXX/XX, XXX XX O., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č. k. 3Csp/89/2016-90 z 11. februára 2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Priznáva žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo 4. apríla 2008, k zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo 6. júna 2008 a k zmluve o úvere č. XXXXXXXX z 23. januára 2009 uzatvoreným medzi stranami sporu, v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a z tohto dôvodu je neplatná a priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. 2.1 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo zistenia, že žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžníčka uzatvorili 4. apríla 2008 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere č. 1“), v ktorej bola dlžníčka označená menom, priezviskom, trvalým bydliskom, obchodným menom, identifikačným číslom, miestom podnikania, číslom živnostenského registra. Na základe tejto zmluvy veriteľ poskytol dlžníčke úver vo výške 20.000,- Sk. Dlžníčka sa zaviazala túto sumu navýšenú o poplatok vo výške 2.800,- Sk splatiť veriteľovi v dvoch dvojtýždňových splátkach po 11.400,- Sk, počnúc 15. aprílom 2008. Podľa bodu 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve o úvere č. 1 dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžníčka uzatvorili 23. januára 2009 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere č. 2“), v ktorej bola dlžníčka označená menom, priezviskom, trvalým bydliskom, obchodným menom, identifikačným číslom, miestom podnikania, číslom živnostenského registra. Na základe tejto zmluvy veriteľ poskytol dlžníčke úver vo

výške 800,- eur. Dlžníčka sa zaviazala túto sumu navýšenú o poplatok vo výške 416,- eur splatiť veriteľovi v štyroch mesačných splátkach po 304,- eur, počnúc 25. februárom 2009. Podľa bodu 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve o úvere č. 2 dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžníčka uzatvorili 6. júna 2008 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere č. 3“), v ktorej bola dlžníčka označená menom, priezviskom, trvalým bydliskom, obchodným menom, identifikačným číslom, miestom podnikania, číslom živnostenského registra. Na základe tejto zmluvy veriteľ poskytol dlžníčke úver vo výške 16.000,- Sk. Dlžníčka sa zaviazala túto sumu navýšenú o poplatok vo výške 2.240,- Sk splatiť veriteľovi v dvoch dvojtýždňových splátkach po 9.120,- Sk, počnúc 20. júnom 2008. Podľa bodu 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve o úvere č. 3 dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podľa oznámenia Daňového úradu Prešov, pobočka Bardejov z 11. júla 2018 správca dane vykonal kontrolu predloženej účtovnej evidencie a zistil, že v knihe záväzkov boli k 31. decembru 2011 zistené záväzky za obdobie rokov 2008 až 2011, pričom záväzok žalobkyne voči žalovanému nebol z tejto evidencie zistený. V peňažnom denníku za účtovné obdobie od 5. januára 2011 do 31. decembra 2011 neboli zistené žiadne úhrady v prospech žalovaného.

2.2 Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania za preukázané, že strany sporu uzatvorili tri zmluvy o úvere, a to zmluvu o úvere č. 1, zmluvu o úvere č. 2 a zmluvu o úvere č. 3, na základe ktorých poskytol žalovaný žalobkyni tri úvery a žalobkyňa sa zaviazala poskytnuté úvery navýšené o poplatky žalovanému splatiť.

2.3 Poplatok, ktorý sa v zmluvách o úvere žalobkyňa zaviazala zaplatiť žalovanému okrem sumy úveru, predstavuje pri zmluve o úvere č. 1 sumu 92,94 eur, pri zmluve o úvere č. 2 sumu 416,- eur a pri zmluve o úvere č. 3 sumu 74,35 eur, z čoho 1/3 predstavuje úrok a 2/3 predstavujú administratívne náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Keďže administratívny poplatok tvorí podstatnú časť poplatku, ktorý mala žalobkyňa vrátiť žalovanému, súd prvej inštancie vyhodnotil tento poplatok ako neplatný pre rozpor s § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) pre obchádzanie zákona, ktoré videl v tom, že dojednanie tak vysokého administratívneho poplatku prevyšujúceho úrok, nie je ničím iným, ako snahou obísť ustanovenia o tom, že výška úrokov pri úvere nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi a zároveň mal spôsobiť neúmerne navyšovanie úveru. Hoci dojednanie administratívneho poplatku protizákonné nebolo a v čase uzatvorenia úverových zmlúv nebola ani právnym predpisom stanovená, resp. obmedzená výška úroku pri úveroch, z rozhodnutí súdov Slovenskej republiky je názoru súdu zrejmé, že dojednanie úrokov v neprimeranej výške bolo a je v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež je nepochybné, že výška administratívneho poplatku značne prevyšuje náklady, ktoré má žalovaný s vypracovaním a uzatvorením zmluvy, a preto je takýto poplatok neprimeraný. Preto podľa názoru súdu administratívny poplatok spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľný.

2.4 Súd prvej inštancie určil zmluvnú podmienku uvedenú v bode 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve o úvere č. 1, k zmluve o úvere č. 2 a k zmluve o úvere č. 3 uzatvoreným medzi stranami sporu, v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“ za neprijateľnú z dôvodu, že žalobkyňa ňou uznala voči žalovanému dlžnú sumu vrátane poplatku, ktorého časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

2.5 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. júna 2010 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 298 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 52, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 53a ods. 1 v znení účinnom od 1. marca 2010, § 54 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmlúv o úvere

(ďalej len „Občiansky zákonník“) a čl. 3 bod 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

2.6 O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP a s ohľadom na plný úspech žalobkyne vo veci, priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

3. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci súdom prvej inštancie tvrdil, že zmluvy o úvere nemožno považovať za zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v tomto dôsledku na ne aplikovať výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka. Mal za to, že ak sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka a zmluvy o úvere boli uzatvorené podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, iný zákon na dané zmluvné vzťahy ani nemožno aplikovať. Ďalej poukázal na skutočnosť, že žalobkyni boli úvery poskytnuté na základe zmlúv o úvere uzatvorených do 31. mája 2014, v dôsledku čoho na ne nemožno aplikovať ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka upravujúce obmedzenie výšky odplaty. Okrem toho zdôraznil, že výška poplatku je v zmluvách o úvere dostatočne jasne uvedená, výrazne napísaná hneď pri sume poskytnutého úveru, teda dlžníčka musela vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia, pretože pri podpisovaní zmlúv o úvere mala vedomosť, aká je cena úverov. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného v súdom určenej lehote nevyjadrila.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

8. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach

nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie súdu prvej inštancie. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

9. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že zmluvy o úvere uzatvorené medzi stranami sporu sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom žalovaný vystupoval v týchto zmluvných vzťahoch v postavení dodávateľa, keďže pri uzatváraní zmlúv o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa bola v pozícii spotrebiteľky, pretože pri uzatváraní a plnení zmlúv o úvere nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Hoci v zmluvách o úvere je žalobkyňa označená ako fyzická osoba - podnikateľ (obchodným menom a IČO-m), z obsahu spisu nevyplýva, že pri uzatváraní zmlúv o úvere konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade pochybností, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len označenie dlžníčky ako fyzickej osoby - podnikateľa, pričom absentuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s podnikateľskou činnosťou dlžníčky má uzatvorenie zmluvy resp. zmlúv o úvere. Skutočnosť, že žalobkyňa bola v čase uzatvorenia zmlúv o úvere držiteľkou živnostenského listu, a priori nevylučuje možnosť uzatvoriť zmluvu v postavení spotrebiteľa a vziať si úver na účel nesúvisiaci s jeho podnikaním (porov. nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 1930/11).

11. Žalobkyňa v žalobách (pôvodne podala tri žaloby, na základe ktorých boli vedené tri konania, ktoré boli neskôr spojené na spoločné konanie), tvrdila, že peňažné prostriedky chcela použiť na osobnú spotrebu, preto je podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na žalovanom (ako veriteľovi). Žalovaný v konaní nepreukázal, že úver poskytol žalobkyni na účel výkonu podnikania. Tieto pochybnosti umocňuje aj výška úverov, ktorá sa aj odvolaciemu súdu zdá pomerne nízka, aby bola určená na výkon podnikania žalobkyne.

12. Vo vzťahu k výške poplatku uvedenej v zmluvách o úvere odvolací súd konštatuje, že administratívny poplatok vo výške 2/3 je neúmerne vysoký aj v porovnaní s obvyklou praxou bánk, ktoré za spracovanie úveru požadujú poplatok vo výške 1 - 2% sumy poskytnutého úveru. S ohľadom na túto skutočnosť, odvolací súd súhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že poplatok dohodnutý v takejto výške je v rozpore s dobrými mravmi a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne.

13. Za týchto okolností považuje odvolací súd postup súdu prvej inštancie, ktorý žalobe vyhovel v celom rozsahu za správny a skutočností namietaných žalovaným v odvolaní za nespôsobilé privediť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku.

14. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

15. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovaného za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia

o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní bola žalobkyňa úspešná v celom rozsahu, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 % a zároveň žalovaný v odvolacom konaní úspech nemal. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).